

ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
21 και 22 ΜΑΡΤΙΟΥ 2002
ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
& ΜΕΛΟΥΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟΥ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ
ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΑΤΗΦΟΡΗ

Η Συνέλευσή μας για το μέλλον της Ευρώπης είναι η αρχή του μέλλοντος της Ευρώπης.

Είναι μια γενική δοκιμή της διεύρυνσης. Έχουμε μαζί μας, σε μια διαδικασία στενής συνεργασίας, τους αυριανούς συναδέλφους μας από τα υποψήφια κράτη-μέλη. Σε λίγους μήνες θα δουλεύουμε μαζί τους, μέσα στους ίδιους θεσμούς, για να αντιμετωπίσουμε όλα τα κοινά μας προβλήματα. Το μέλλον της Ευρώπης είναι δικό τους και δικό μας.

Η Συνέλευσή μας δεν είναι μόνον γενική δοκιμή. Είναι και μια γέννηση. Εδώ μέσα γεννιέται η Ευρώπη της πολιτικής ζωής των ευρωπαϊκών θεσμών, της πολιτικής συμμετοχής των Ευρωπαϊκών λαών στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. Μέχρι σήμερα οι θεσμοί μας ζούσαν τη ζωή της διπλωματίας. Η διπλωματία ανάμεσα στις κυβερνήσεις οδήγησε την Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση μέχρις εδώ που έφθασε. Δεν είναι μικρά τα επιτεύγματά της. Τώρα, όμως, ήρθε η ώρα να γίνει το αποφασιστικό βήμα από τη διπλωματική συνεργασία των κυβερνήσεων στην πολιτική συμμετοχή των Ευρωπαϊκών λαών σε όλες τις διαδικασίες.

Συμμετοχή των πολιτών σε διαδικασίες πολιτικής μορφής σημαίνει συνταγματική καταγραφή των αρμοδιοτήτων, καταγραφή του ρόλου των οργάνων, κατά τρόπο απλό και κατανοητό από το μέσο ευρωπαϊό πολίτη. Ένα κείμενο αρμοδιοτήτων συνταγματικής μορφής, εμπλουτισμένο και με τη Χάρτα των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων θα είναι η ελάχιστη προσφορά που μπορεί να κάνει η Συνέλευσή μας στους Ευρωπαϊκούς λαούς.

Ο πολίτης θέλει να συμμετέχει στην Ένωση με την ιδιότητα του Ευρωπαίου αλλά θέλει να συμμετέχει και με την εθνική του ιδιότητα. Απαιτεί οι θεσμοί της Ευρώπης να λειτουργήσουν έτσι ώστε να μην του διχάζουν την πολιτική του προσωπικότητα, να μη φέρνουν τον πολίτη της Ευρώπης σε σύγκρουση με τον πολίτη ενός έθνους. Θέλει την Ευρώπη να στηρίζει το εθνικό κράτος και το εθνικό κράτος να στηρίζει την Ευρώπη. Το πόση δόση Ευρώπης και πόση δόση εθνικού κράτους απαιτείται για την άριστη εξισορρόπηση των δύο στοιχείων δεν είναι κάτι προκαθορισμένο μια για πάντα. Εξαρτάται από τις ιστορικές εξελίξεις. Πρέπει να αποφύγουμε τη σύνταξη ενός «καταλόγου αρμοδιοτήτων» που θα αντιστρατευόταν το εξελικτικό στοιχείο της Ευρωπαϊκής οικοδόμησης. Οδηγός μας παραμένει το άρθρο 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση – βρισκόμαστε «στη διαδικασία μιας διαρκώς στενότερης ένωσης των λαών της Ευρώπης, στην οποία οι αποφάσεις λαμβάνονται όσο το δυνατόν πιο ανοικτά και όσο το δυνατόν εγγύτερα στους πολίτες».

Αποτελεί πεποίθησή μας ότι στο σημερινό εξελικτικό στάδιο της Ένωσης η βασική ανάγκη που επικρατεί είναι η ανάγκη για περισσότερη, όχι για λιγότερη Ευρώπη. Αυτό δεν αποκλείει, σε ορισμένα ειδικά θέματα, επιστροφή αρμοδιοτήτων στα κράτη μέλη. Αλλά η γενική κατεύθυνση δεν μπορεί να είναι η επανεθνικοποίηση των πολιτικών. Αντίθετα, σήμερα πρέπει να επιδιώξουμε περισσότερη Ευρώπη. Ισχυρότερη παρουσία, μεγαλύτερο αυτοπροσδιορισμό, σταθεροποιητική παρουσία της Ηπείρου

μας στη διεθνή σκηνή. Χρειαζόμαστε περισσότερη Ευρώπη για μεγαλύτερη ασφάλεια στα εξωτερικά σύνορα, στον περίγυρο της Ένωσης. Περισσότερη Ευρώπη για μεγαλύτερη ασφάλεια των πολιτών στο εσωτερικό του ενιαίου μας χώρου, ασφάλεια απέναντι στο οργανωμένο έγκλημα, ασφάλεια απέναντι στις περιβαλλοντολογικές και τις διατροφικές απειλές.

Περισσότερη Ευρώπη για καλύτερο μακρο-οικονομικό συντονισμό, για γρηγορότερη οικονομική ανάπτυξη, για καλύτερη ζωή για τον εργαζόμενο, για την επίτευξη της πλήρους απασχόλησης. Περισσότερη Ευρώπη για μεγαλύτερη αλληλεγγύη και ανάμεσα στις κοινωνικές ομάδες και ανάμεσα στις ηλικιακές ομάδες και ανάμεσα στα κράτη μέλη.

Περισσότερη Ευρώπη σημαίνει κίνηση προς την ομοσπονδιακή προοπτική, αλλά μέσα από αποτελεσματικά εκτελεστικά όργανα. Η Επιτροπή μπορεί σταδιακά να εξελιχθεί σε διοικητική εξουσία για τη διαχείριση της οικονομικής αλλά και της εξωτερικής πολιτικής, χωρίς να χάσει το προνόμιο της νομοθετικής πρωτοβουλίας. Το Συμβούλιο, όταν ασκεί τις νομοθετικές του αρμοδιότητες, μπορεί να μετεξελιχθεί σε δεύτερο νομοθετικό σώμα που θα εκφράζει, στη βάση της ισοτιμίας μεταξύ τους, την άποψη των κρατών-μελών. Περισσότερη Ευρώπη, τέλος, σημαίνει περισσότερη δημοκρατία, δηλαδή ενίσχυση του ρόλου των εθνικών Κοινοβουλίων, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων. Όλα αυτά πρέπει να τα εκφράσουμε μέσα στο συνταγματικού χαρακτήρα κείμενο που θα εισηγηθούμε.

Πέρα από όλα αυτά η Ευρώπη αποτελεί από τη φύση της ένα μεγάλο ιστορικό πρόγραμμα για τον εαυτό της. Σκοπός της Ευρώπης είναι η ίδια η Ευρώπη. Είναι η αποκατάσταση της ενότητας του ευρωπαϊκού χώρου και των πληθυσμών στα ιστορικά τους σύνορα. Αυτά τα σύνορα περιλαμβάνουν και τη Ρωσία και την Τουρκία και την Εγγύς Ανατολή και τα βόρεια παράλια της Αφρικής.

Είναι ένας γεωγραφικά συνεκτικός χώρος, με ένα δισεκατομμύριο κατοίκους, με το μεγαλύτερο κατά κεφαλήν εισόδημα σε σύγκριση με οποιοδήποτε άλλο παρόμοιο χώρο και παρόμοιο πληθυσμό, με μορφωτικό επίπεδο ανώτερο από οποιουδήποτε, με τις καλύτερες υποδομές.

Η διεύρυνση που αποφασίσαμε θα μας πάει σχεδόν μέχρι τα μισά αυτού του δρόμου. Οι νέες χώρες-μέλη δεν είναι βάρος αλλά η μεγαλύτερη πρόκληση, η μεγαλύτερη ευκαιρία μας. Μας ανοίγουν το χώρο για μια ανακατάταξη του κεφαλαίου και της εργασίας που εμάς θα μας γιατρέψει από την ανεργία και εκείνους θα τους βάλει στο δρόμο της ίσης με τη δική μας ευημερίας. Τα νέα κράτη-μέλη θα γίνουν το στήριγμα για την τελική εξόρμηση που θα κάνει την Ευρώπη ηγετική δύναμη της ανθρωπότητας, όπως υπήρξε η Ήπειρός μας τόσες χιλιάδες χρόνια και όπως μπορεί να ξαναγίνει.

Αυτή την Ευρώπη ονειρευόμαστε.